

دلایل نیاز انسان به دعا/ چرا دعا از بهترین عبادت ها است

انسان باید خدا را با تضرع بخواند، یعنی با کمال خضوع و خشوع و تواضع روبه سوی او آورد در حقیقت دعا کننده نباید تنها زبانش چیزی بخواند، بلکه باید روح دعا در درون جان و تمام وجودش منعکس شود. پیامبر(ص) می فرماید دعا عبادت است.

انسان باید خدا را با تضرع بخواند، یعنی با کمال خضوع و خشوع و تواضع روبه سوی او آورد در حقیقت دعا کننده نباید تنها زبانش چیزی بخواند، بلکه باید روح دعا در درون جان و تمام وجودش منعکس شود. پیامبر(ص) می فرماید دعا عبادت است. به گزارش خبرگزاری مهر، دعا یکی از بهترین عبادت ها و موجب کمال نفس و قرب به خداوند است. خداوند در قرآن کریم بندگان را به دعا کردن دعوت فرموده و می فرماید: مرا بخوانید تا شما را اجابت کنم، کسانی که از عبادت من تکبر ورزند به زودی با ذلت داخل دوزخ خواهند شد.

دعا یکی از وسایل ارتباط با خداوند است که این ارتباط عامل موثری در راه خودسازی است. بنده باید ارتباط خود را با خالق هستی نزدیک تر کرده و با زبان خود با خدا سخن گوید تا بر اثر این راز و نیاز شعله ای در او به وجود آید که باعث سوزاندن گناهانش شود. رسول خدا(ص) فرمود: دعا، اسلحه مومن و ستون دین و نور آسمان ها و زمین است.

دعا منبع عظیم تغذیه روح و نفس انسانی است و در سازندگی اثر عجیبی دارد. انگیزه دعا در هر فردی با فرد دیگر متفاوت است و دعای هر کسی از انگیزه ای متناسب با درجه معرفت و ایمان او ناشی می شود. عده ای خدا را می خوانند تا نیاز آنان را برآورد و گروهی دیگر از این فراتر رفته و به مقامی رسیده اند که خود دعا برای آنان موضوعیت دارد. این بندگان به امر خدا دعا کرده و او را می خوانند و از این راز و نیاز لذت می برند. این نوع دعاست که در سازندگی موثر است و باید تقویت شود.

حضرت امیر(ع) می فرماید: دعا کلید نجات و گنجینه رستگاری است و بهترین دعا آن دعایی است که از سینه پاک و دلی پرهیزگار برآید. و در راز و نیاز وسیله نجات است و خلاصی در اخلاص است و چون فزع و بی تابی سخت شود مفزع و پناهگاه خداست.

بنده خدا عین فقر و نیاز است و اگر يك لحظه فیض خدا از او قطع شود نابود خواهد شد. انسانی که در حال دعا خدا را یاد می کند و با او ارتباط برقرار می نماید، رسم عبودیت این است که نیازمندی هایش را بدو عرضه نموده و از غنی مطلق که منبع تمام خیرات و کمالات است یاری بطلبد. پیامبر(ص) می فرماید: آیا شما را به سلاحی راهنمایی نکنم که شما را از دشمنانتان رهایی بخشد و روزی شما را فراوان کند؟ عرض کردند: چرا! فرمود: پروردگارتان را در شب و روز بخوانید زیرا سلاح مومن دعاست. خداوند می فرماید: پروردگار خود را با حال تضرع و در پنهانی بخوانید. خداوند تجاوز پیشگان را دوست ندارد.

حال دعا و راز و نیاز یکی از زیباترین حالات بنده است که اولیای خدا آن را با هیچ چیز معامله نمی کنند. ارتباط با خدا و امید استجابت دعا آرامش بخش دلها و مایه دلگرمی دعا کننده است. قرآن کریم می فرماید: ای مردم، شما همه به خدا محتاجید و تنها خداست که بی نیاز و غنی بالذات و ستوده صفات است.

خداوند انسان را تشویق می کند که هنگام فقر و نیاز دست به درگاه خدا بر دارد تا از منبع فیض لایزال الهی نیازمندی های خویش را بر طرف سازد. انسان به چهار دلیل باید پیوسته با خدا راز و نیاز بگوید:

1. برای رفع نیازمندی های مادی و معنوی
2. حفظ دستاوردهای مادی و معنوی
3. برای برطرف کردن زبان های اجتماعی که مولود حوادث و غفلت ها و هواهاست. به همین جهت در حدیث آمده "دعا بلا را دفع می کند".
4. دعا غذای روح است. انسان مومن همیشه و در هر حال دعا می کند. پس باید در هر حال نه فقط در حال اضطرار و بن بست خدا را بخواند. قرآن کسانی را که در هنگام ضعف و بدبختی دست به دعا بر می دارند توبیخ کرده و می فرماید: زمانی که به انسان زبان و رنجی برسد به هر حال که باشد نشسته، خفته، ایستاده، فورا ما را به دعا می خواند. آن گاه که رنج و زیانش برطرف شود باز به حال غفلت و غرور چنان باز می گردد که گویی هیچ ما را برای دفع ضرر و رنج خود نخوانده و همان کفر و غفلت است که اعمال زشت بندگان را در نظرشان زیبا نموده است.

انسان بر حسب فطرت و غریزه ای که دست آفرینش در نهاد او به ودیعت گذاشته به هنگام سختی و درماندگی خدا را می خواند و رفع نیازهایش را از او می طلبد، اما وقتی به رفاه و آسایش دست یافت به اسباب دل می بندد و آنها را در رفع خواسته هایش شریک

خداوند قرار می دهد. تاکید قرآن کریم در مورد دعا از این روست که انسان به این غفلت دچار نشود و همیشه ارتباط خود را با خداوند حفظ کند تا به تکامل و درجات عالی انسانی برسد. شخص مومن با دعا به پیکار با یاس و ناامیدی بر می خیزد و حل مشکلات خود را از نیروی غیبی می طلبد. پیامبران و ائمه اطهار (ص) همواره از سلاح دعا استفاده نموده و آن را به مومنین توصیه می کردند. دعا نه تنها یک عبادت، بلکه روح عبادت هاست. دعا اگر با شرایطش به جا آورده شود آدمی را به عالم ملکوت عروج می دهد و به خدا نزدیک می سازد. در فضیلت دعا و امر به آن آیات و روایات بی شماری وارد شده است.

دعا کننده برای استجابت دعایش باید شرایطی را رعایت کند که به چند مورد آن اشاره می شود:

1. بکوشد اوقاتی شریف و عزیز را برای دعا خواندن برگزیند.
2. آن که حالتی را در نظر داشته باشد که در آن استجابت دعا وارد شده است مثل به هنگام آمدن باران، بعد از نمازهای واجب و در میان اذان و اقامه
3. با وضو یا غسل و روبه قبله به دعا بپردازد.

در نتیجه می توان گفت یکی از عوامل اجابت دعا توسل و توجه به درگاه باری تعالی است که دعاکننده با تضرع و زاری حاجت خود را بطلبد. البته حاجت باید شرعی باشد و اگر حاجت دنیایی بود و شرعا حرمتی بر آن مترتب نبود اشکالی در آن نیست. بنابراین نوعی عبادت و خضوع و بندگی است و انسان به سبب دعا توجه خاصی به ذات باری تعالی پیدا می نماید. دعا اثر تربیتی دارد همان طور که سایر عبادات نیز اثر تربیتی دارد.

منابع:

- آیه 60 سوره مومن

اصول کافی، ج 4

- بحار الانوار، ج 14

- اصول کافی، ج 2